

בש"פ 6339/14 - העורר: דמיטרי קוגן נגד המשיבה: מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 6339/14

לפני:
העורר:
כבוד השופט ס' ג'ובראן
דמיטרי קוגן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
מיום 14.9.2014 במ"ת 28331-06-14 שניתנה על ידי
כבוד השופטת ד' שריזלי

תאריך הישיבה: ז' בתשרי התשע"ה (1.10.2014)

בשם העורר: עו"ד נס בן-נתן

בשם המשיבה: עו"ד עידית פרג'ון

החלטה

1. לפניי ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב (השופטת ד' שריזלי) במ"ת 28331-06-14 מיום 14.9.2014, במסגרתה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המתנהלים נגדו.

הליכי המעצר עד כה

2. נגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ניסיון שוד בחבורה, עבירה לפי סעיף 403 סיפא לחוק העונשין; שוד בחבורה, עבירה לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין; והחזקת מכשירי פריצה, עבירה לפי סעיף 409 לחוק העונשין.

3. על פי עובדות כתב האישום, העורר קשר עם שניים נוספים (להלן: נאשם 1 ונאשם 3) לשדוד את רכושה

עמוד 1

של שולה נפתלי (להלן: המתלוננת) מדירתה. במסגרת הקשר, הגיע נאשם 3 ביום 12.5.2014 לדירתה, דפק בדלת וטען בכזב כי קיימת תקלה ברשת החשמל שעליו לבדוק. המתלוננת אפשרה לו להיכנס לדירה, וזה טען כי ישב לבצע תיקון בשעה 17:00. בסמוך לשעה 18:00, חזרו השלושה לדירתה מצוידים באקדח, אזיקונים מפלסטיק ונייר דבק. נאשם 3 נכנס לדירה והסיח את דעת המתלוננת. בינתיים נכנסו העורר והנאשם 1, קשרו את ידיה ורגליה של המתלוננת והורו לה לשמור על שקט בחדר פנימי בדירה ולתת להם את מפתחות הכספת. משמסרה המתלוננת כי בעלה מטפל בענייני הכספים וכי אין לה מפתח, ברחו השלושה מדירתה.

4. במקרה נוסף על פי כתב האישום, העורר ונאשם 3 קשרו בשנית לשדוד את רכושה של הלה עבוד (להלן: המתלוננת 2). ביום 13.5.2014 השניים הגיעו יחד עם אחר שזהותו אינה ידועה (להלן: האחר) לדירה כשהם לבושי כפפות, דפקו בדלת וטענו "זה משטרה, תפתחו את הדלת". בת המתלוננת 2 פתחה את הדלת, ואחד מהשלושה אחז את פיה בידו והושיב אותה בכוח על הספה. בינתיים, השניים האחרים גנבו מארונות הדירה סכום של 4,700 ש"ח ותכשיטים נוספים.

5. ביום 14.5.2014 קשרו העורר, הנאשם 1 והנאשם 3 לשדוד את רכוש הזוג יהודה וסיסלי (להלן: המתלוננים). המתלוננים העסיקו עוזרת בית, אזרחית יהודי, גוי סומה (להלן: הנפגעת). במסגרת הקשר, הגיע הנאשם 3 לדירת הזוג בלבוש חברת הכבלים HOT וטען כי עקב שיפוצים באזור עליו לבדוק את ארון החשמל. המתלוננים אפשרו לו להיכנס. משהבחין במצלמת האבטחה, הלך וחזר לאחר שעה. כששב, ביקש מהנפגעת להכין לו סנדוויץ' וקפה ולהביא לו פטיש. בזמן שעשתה כן, נכנסו לדירה העורר ונאשם 1 כשהם חבושים מסיכות סקי והורו לנפגעת לשמור על השקט. השלושה קשרו את ידיה ורגליה באזיקונים והורו לה להיכנס לשירותים. גנבו השלושה כספת אשר הכילה 4 שעוני רולקס, 20,000 דולר, תכשיטים ו-4,000 יורו. כן, גנבו את הטלוויזיה אשר הייתה תלויה על הקיר ואת מכשיר ההקלטה של מצלמות האבטחה.

6. במקרה אחרון על פי כתב האישום, עובר ליום 26.5.2014 או בסמוך לכך, קשרו העורר ושני הנאשמים לשדוד את רכושו של יהודה מזלאן (להלן: המתלונן). השלושה הגיעו לבניין לבושים כובעי קסקט ואחוזי כלי פריצה. אחד מהם פתח את ארון החשמל באופן הנחזה להיראות כחשמלאי. אחד נוסף דפק בדלת הדירה, וטען כי ישנה נזילה בקומה למטה ועליו לפתוח את הדלת כדי לטפל בתקלה. המתלונן סירב להיענות לבקשה והשלושה עזבו את המקום.

7. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצר העורר עד לתום ההליכים המתנהלים נגדו (וכן נגד שני הנאשמים הנוספים). בבקשה נטען כי בידי המשיבה ראיות לכאורה להוכחת אשמתם הלכאורית של השלושה, בין היתר: הודעות המתלוננים שנשדדו; דו"חות פעולה של השוטרים שתפסו את המוצגים ברכבים של הנאשם 1 והנאשם 3; תמונת הנאשם 3 כפי שנקלטה במצלמת האבטחה; איכונים של השלושה בזירות השוד; איכונים של מערכת פוינטר של רכב הנאשם 3 בכל זירות השוד; ועצם שמירת השלושה על זכות השתיקה ללא מתן הסבר לראיות המפלילות. עוד נטען, כי מעשי השלושה מקימים, לפי סעיף 21(א)(1) (ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), חזקה כי קיים יסוד סביר לחשש שיסכנו את בטחון הציבור כמו גם את רכושם. מסוכנותם מתחזקת נוכח העובדה כי תכננו את השוד מראש ואף הצטיידו מבעוד מועד בעזרים מתאימים. כמו כן, אלו שבו וביצעו עבירות רבות בשיטתיות המאופיינת בעזות מצח. העורר אף נתפס ברכב הנאשם 3 עם אקדח מתחת לכיסאו, דבר המעיד על מסוכנות גם כן. באשר לעברו הפלילי של העורר, יצוין כי לחובתו שבע הרשעות קודמות בעבירות רכוש, סמים ושוד בגין ריצה מאסרים בפועל במשך כמה שנים.

8. בהחלטה מיום 14.8.2014, קבע בית המשפט המחוזי כי הראיות בעניינם של העורר והנאשם 1 הינן מוצקות פחות מאלו הקיימות נגד הנאשם 3, אשר נמצא מסובך ושקוע בתשתית ראייתית מפלילה. ליתר דיוק, בעניין העורר והנאשם 1 מדובר בעוצמה שאין בה כשלעצמה להוביל למעצר עד תום ההליכים. משכך, נדרשת שקילה ובחינה

הזירה של חלופת מעצר ראויה. לאור כך, קבע בית המשפט המחוזי כי כל השלושה יופנו לשירות המבחן לבחינת חלופת מעצר, וזה יגיש את התסקיר לא יאוחר מיום 2.9.2014 בשעה 9:00.

9. ביום 14.9.2014 נערך דיון נוסף בבקשת המדינה לעצור עד תום ההליכים את השלושה. בהתחשב בממצאי התסקיר, בית המשפט המחוזי הורה על שחרור הנאשם 1 בתנאים של מעצר עד תום ההליכים במעצר בית מלא ומוחלט בביתו, תחת פיקוח צמוד ורצוף של אשתו. כן, נדרש מהנאשם 1 לחתום על ערבות עצמית בסך 15,000 ש"ח, ומהמפקחות בפרוטוקול התסקיר נדרש לחתום על ערבות צד ג' בסך 12,000 ש"ח. עוד נדרשה הפקדה של 7,000 ש"ח במזומן. באשר לעורר ולנאשם 3, נקבע כי תסקיריהם דיברו מפורשות והבהירו כי אין אפשרות להמליץ על שחרורם, ועל כן אלו נעצרו עד תום ההליכים.

מכאן הערר שבפניי.

הערר

10. לטענת העורר, שגה בית המשפט המחוזי משהפלה בינו לבין הנאשם 1, כאשר לגבי שניהם נקבע רף ראייתי זהה וכן מסוכנות זהה. אם לא די בכך, הוא מציין כי עברו של הנאשם 1 אף כבד יותר. העורר מפנה בעניין זה לבש"פ 6522/11 מדינת ישראל נ' אבו אלטייף (9.9.2011) שם צוין כי שחרור בערובה של אחד השותפים לעבירה מצדיק באופן עקרוני נקיטת יחס דומה מקביל גם כלפי שותפיו.

11. עוד טוען העורר, כי שגה בית המשפט המחוזי משנתן את מלוא המשקל לאמור בתסקיר שירות המבחן בלבד, מבלי לבחון לגופו של עניין האם ניתן לאיין את מסוכנותו באמצעים נוספים, כדוגמת איזוק אלקטרוני. לשיטתו, עניין זה מקבל משנה תוקף נוכח ביצוע העבירות ממניע כלכלי ולא ממניע אובססיבי. הטלת ערבויות גבוהות יכלו לאיין את מסוכנותו בהתאם. כן נטען, כי לא היה נדרש להתנות את שחרורו לחלופת מעצר בקבלת התסקיר.

12. טענה נוספת מפי העורר היא כי בית המשפט המחוזי לא נתן משקל לכך שהוריו כבר שימשו בעבר כמפקחים עליו עת שהה במעצר בית בביתם, זאת מבלי שנרשמו לחובתו הפרות כלשהן.

13. עוד נטען, כי שגה בית המשפט המחוזי משלא נתן משקל לעניין הזיקה בין עצמת הראיות לבין חלופת המעצר, עצמה שנקבעה כחלשה משמעותית.

14. בדיון לפניי, בא כוח העורר ציין כי הוא מודע לתסקיר השלילי שהוגש בעניינו של העורר. עם זאת, לשיטתו, יש להתחשב בנתון שנעלם מעיני בית המשפט, והוא היות הפיקוח הקודם של ההורים משך שלוש שנים ללא הפרות. כמו כן, בא כוח העורר חזר על טענת ההפליה הקיימת בין שחרור הנאשם 1 לבין החזקת העורר במעצר. עוד צוין, כי העורר מוכן להפקיד סכום כספי סביר בצירוף איזוק אלקטרוני, וכן למצוא מפקח נוסף שייחקר בבית המשפט.

15. באת כוח המשיבה עמדה על ההבדלים בין התסקירים של הנאשם 1 והעורר וטענה כי מעצר העורר אכן מוצדק. לשיטתה, יש להיצמד להמלצת התסקיר השלילית היות ששירות המבחן אמון על ההיבט השיקומי והאספקטים האינדיווידואליים של העורר. באת כוח המשיבה ציינה עוד כי ככל שתוצע חלופה יותר הדוקה ויותר טובה, אשר שירות המבחן יוכל לבחון אותה, החלופה תיבדק לגופה.

דיון והכרעה

16. לאחר שעיינתי בנימוקי הערר, בתסקיר שירות המבחן, ובהחלטות בית המשפט המחוזי, ושמעתי בהרחבה

את טיעוני הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין הערר להתקבל באופן זה שכל שהעורר יציע מפקח נוסף, התיק יוחזר לבית המשפט המחוזי אשר יבחן את העניין מחדש.

17. אכן, לעורר מיוחסים מספר אישומים בעבירות חמורות אשר לכאורה סיכן בהן את שלום הציבור ורכושו, ואין חולק כי נשקפת ממנו מסוכנות. אולם, מצוות המחוקק היא לבחון בכל מקרה אם ניתן לאיין מסוכנות זו באמצעות חלופת מעצר בהתאם לסעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים. נפסק לא אחת כי חלופת מעצר אינה נדרשת להיות "הרמטית", אלא עליה ליצור "רמה סבירה של ביטחון" (בש"פ 7206/10 מדינת ישראל נ' אגרונוב (24.10.10); בש"פ 8967/11 מינטסנוט נ' מדינת ישראל (15.12.11)). השאלה המרכזית שמצויה במחלוקת בין הצדדים הינה האם קיימת בנסיבות העניין חלופת מעצר הולמת והדוקה דיה. בל נשכח, כי מעצר עד תום ההליכים צריך להיות המוצא האחרון, וככל שמוצעת חלופת מעצר מן הראוי לנסות ולבוחנה לגופה.

18. לעניין זה יש לתת את הדעת לכך שתסקיר המבחן מהווה אמנם שיקול חשוב בעת בחינתה של חלופת מעצר, כמצוות סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים, ואולם, יש לזכור כי על אף חשיבותו - תסקיר המבחן מהווה המלצה בלבד לבית המשפט והוא אינו מחויב לפעול במדויק לפי האמור בו. (ראו: בש"פ 2740/01 חמדון נ' מדינת ישראל (10.4.2001); בש"פ 9405/04 חופני נ' מדינת ישראל (26.4.2004); בש"פ 2970/08 קזמאר נ' מדינת ישראל (14.4.2008)). לפיכך, אין אני מתעלם מהאמור בתסקיר המבחן ומן החששות שהועלו במסגרתו, אך דומה כי במציאת מפקח נוסף יש כדי ליצור חלופה הדוקה יותר.

19. אשר על כן, התיק יוחזר לבית המשפט המחוזי לשם חקירת מפקח נוסף אשר פרטיו יימסרו על ידי בא כוח העורר.

20. בית המשפט המחוזי מתבקש לקיים דיון בפניו לאחר שבא כוח העורר יציע מפקח נוסף, יחקור את אותו מפקח, ויקבע את תנאי השחרור בערובה של העורר, אשר יכללו איזוק אלקטרוני והפקדת ערבות כספית, והכל לפי שיקול דעתו.

עד להחלטה אחרת של בית המשפט המחוזי יישאר העורר במעצר.

ניתנה היום, ז' בתשרי התשע"ה (1.10.2014).

שׁוֹפֵט